

dere sig saaledes, at den giver et klæffeligt Driftsoverflud efter hvad vi her ere vantede til at betragte som et klæffeligt Overflud, foruden at dække Statens Garantie. Ja, jeg vil tilstaae, at jeg endog vedkjender mig den personlige Anskuelse, at det idetmindste vil være nogle Aar, inden Statskassen bliver skadesløs med Hensyn til Forrentningen af det Prioritetslaan, der skal gøres paa Banen; men at man imidlertid i England maa have en modsat Anskuelse, det fremgaaer af det hele Projekt; thi hvis man der ikke havde den Tro, at der vilde blive Noget tilovers, efterat den danske Regjering havde erlagt sit Laan paa Banen, vilde man naturligviis ikke indlade sig derpaa. For at gøre os en Fornøielse begynder man virkelig ikke paa et saadant Anlæg og navnlig ikke paa et Anlæg, som ikke kan være beregnet paa forbigaaende Conjecturer og alene paa Svindel, idet der her er Spørgsmaal om et Jernbaneanlæg, som først skal finde sin Udførelse i Løbet et Decennium og ved Hjælp af Penge, som ingenlunde skulle tegnes strax under det første Indryk af disse Baners mulige gunstige Beskaffenhed, men som efterhaanden skulle indbetales og tilskydes. Naar det imidlertid er saaledes, at Regjeringen har den Tro, at et saadant Jernbaneanlæg paa en fornuftig Maade nogenlunde vil kunne betale sig, saa er det en Selyfølge, at Regjeringen med ganske andre Dine feer det Spørgsmaal afgjort, om Banen kommer til at gaae igjennem Strækninger af Landet, som kunne yde noget Bidrag til dens Rentabilitet, eller igjennem Strækninger, der i saa Henseende saagodtsom intet Bidrag kunne yde. Det er vel sandt, at man har mange Exempler paa, at Jernbaner ikke betale sig og ikke give noget synderligt Overflud, og navnlig ikke et Overflud, som svarer til den i de forskjellige Lande sædvanlige Rentefod; men det er dog forholdsviis sjeldent, at nogen Jernbane ikke engang betaler Driftsomkostningen, og vi have her i Landet et Exempel paa, hvorledes en yderst uhenftigsmæssig anlagt Bane, der har haft mangfoldige Vanskeligheder at kæmpe med, dog alligevel kun undtagelsesviis ikke har kunnet bære de aarlige Driftsomkostninger; jeg sigter herved til Sidebanen mellem Elmshorn og Glückstadt. Den

har dog i de fleste Tilfælde baaret sine Driftsomkostninger, uagtet den har haft Vanskeligheder at bekæmpe, som ikke let kunne finde Sted med en Bane, naar den anlægges paa et saadant Strøg, som Regjeringen maatte ansee for det rigtige. Det er jo ganske naturligt, at, naar man stiller sig paa det Udgangspunkt som den ærede Rigsdagsmand for Holbet Amts 2den Valgfreds (Tscherning) og siger: Den hele Bane betaler sig ikke, og vi skulle søge at lægge en ny Hovedaare for Landets Samfærdsel paa et saadant Sted, hvor der er den største Trang til en saadan, saa kommer man til at see hen til den vestlige Kant af Jylland. Nu mangler det mig vistnok ikke paa Interesse for Bestikanten af Jylland, hvor jeg selv er født, og som er den Deel af Jylland, som jeg forholdsviis kjender bedst; men jeg troer dog paa den anden Side ikke, at den ærede Rigsdagsmand har Ret i at antage, at denne Deel af Landet skulde blive saa uberørt af Jernbanen paa Østkysten, som han antager. Jeg maa nemlig tillade mig at gøre det ærede Thing opmærksom paa, hvorledes den ærede Rigsdagsmand selv anførte, at Jylland forekommer os bredt, men det er virkelig smalt; jeg troer, at dette netop kan vendes imod ham selv; thi, naar han erkjender, at denne Landsdeel forekommer os bred, medens den i Virkeligheden er smal, saa troer jeg ogsaa, at den ærede Rigsdagsmand maa indrømme, at, hvor der lægges en saadan Hovedaare for Communicationen, som Jernbaner ere i et Land, der hidtil ikke har kjendt saadanne, der maa det i et smalt Land netop gjøre en forholdsviis ringe Forskjel for den vestlige Side af Landet, om denne Hovedaare bliver draget noget til den østlige Side. Det er jo desuden vitterligt, da man derfor har alle Landes Erfaring, at den østlige Hovedaare af en Jernbane ikke kan drages, uden at den nødvendigviis maa medføre Sidebaner — skjøndt jeg ikke er tilbøielig til at bringe mange Sidebaner i Udseet —, ligesom den taltsalb nødvendigviis vil medføre mange Chausseer, som maae komme til at gaae i vestlig Retning, og det er dog utvivlsomt, at dette maa komme Bestikanten til Nytte. Jeg troer ogsaa, at den ærede Rigsdagsmand tager feil, naar han antager, at en Jernbanes Forlangelse igjennem